

Velkommen til
Schizofrenidagene 2017

6.-10 november i Stavanger Forum

Program

Shoots
& Boofs

Past events and
present minds

PSYKISK HELSE KONFERANSE
**SCHIZOFRENIDAGENE
I STAVANGER**

THE BRAIN ARCHITECTURE GAME

Prøv spillet under
Schizofreniuken
og på Vitenfabrikken

Shoots &Boofs

Vi formes alle i komplekse samspill mellom samfunn, biologi, og våre unike livserfaring, og for noen av oss får vår erfaring form av en psykisk lidelse.

Schizofrenidagene 2017 vil trekke en rød tråd fra hendelser og erfaringer tidlig i livet til senere psykiske lidelser, med fokus på utviklingslinjer over tid, utfordringer og muligheten for vekst. Hvem utvikler psykiske lidelser?

Hvilke risikofaktorer spiller inn? Hva beskytter? Hvordan kan vi forebygge, komme tidlig til og endre utviklingsspor? Og hva skal til for å skape bedring og utvikling når lidelsen er et faktum?

Vi inviterer til nordisk konferanse i psykisk helse, med fag, kultur og felleskap. Blir du med?

Åshild Skogerbø
Faglig leder

Elin Skogen
Organisatorisk leder

Samarbeidspartnere:

STAVANGER KOMMUNE

Universitetet
i Stavanger

PSYKIATRISENTERET
SCHIZOFRENI DAGENE
I STAVANGER

HELSE STAVANGER
Stavanger universitetssykehus

Norsk psykiatrisk
forening
DEN NORSKE LÆGEFORENING

Helsedirektoratet

HELSE VEST

Inge Steenslands stiftelse

BarnsBeste

NAPHA

ROGALAND
FYLKESKOMMUNE

uni Research

TIPS
TIDLIG OPPDAGELSE
OG BEHANDLING
AV PSYKOSER
51 51 59 59
www.tips-nbi.no

Stiftelsen
Psykiatrisk Opplysning

ROGALAND
A-SENTER

MENTAL HELSE

Sølvberget
www.stavanger-kulturhus.no

TIPS
TIDLIG
OPPDAGELSE
OG BEHANDLING
AV PSYKOSER

KORO

10:00 Åpning av konferansen

10:20 Roots and shoots - past events and present minds

Åshild Skogerbø, Phd./psykolog; faglig leder for Schizofrenidagene 2017

10:40 Brain matters - Have We Misunderstood Fear and Anxiety?

Joseph LeDoux, Professor of Science, Director of Emotional Brain Institute, NYU

11:25 Pause

11:45 Utdeling av Schizofrenidagenes ærespris

11:50 The Impact of Trauma

Bruce D. Perry, MD, PhD., the Child Trauma Academy, US

12:35 Treatment outcome and treatment mechanisms in Exposure therapy

Edna Foa, PhD., Professor of Clinical Psychology in Psychiatry, University of Pennsylvania

13:20 Lunsj

14:15 Miniseminarer

15:35 Pause

15:55 Kulturinnslag:

Amygdaloids/So we are
Joe LeDoux and Colin Dempsey

16:05 Fire begravelser og ett bryllup

Morten Joachim, regissør og dramatiker

16:30 Farlig normalt

Per Isdal, psykologspesialist; leder av Alternativ til Vold, Stavanger

17:00 Pause

17:15 The Evolution of Therapists

Irvin Yalom, psychotherapist, writer, Professor Emeritus of Psychiatry (via videofeed) og Finn Skårderud, Professor, psykiater og forfatter

18:00 Roundtable: Terapeutisk utvikling - vekst, stagnasjon og støtte

Marit Råbu, Heidi Tessand, Per Isdal Finn Skårderud

14:15 Miniseminarer

A: The sense of self

Joseph LeDoux, Professor of Science, Director of Emotional Brain Institute, NYU

B: Treating Trauma

Bruce D. Perry, MD, PhD., the Child Trauma Academy, US

C: De voldsutsatte barna; Funn og anbefalinger fra Regjeringens Barnevoldsutvalg

Dag Øystein Nordanger, Dr. psychol., psykologspesialist, RVTS og RKBV Vest

D: Behandling av bipolar lidelse

Tone Elise Gjøtterud Henriksen, psykiater, Valen sykehus; stipendiat, UiB

E: Fortellinger i distriktpsikiatrisk kontekst: søken etter en narrativ praksis

Rita Kristin Klausen, forsker, Senter for omsorgsforskning Nord

F: Samarbeid mellom barnevern og psykisk helsevern - muligheter og utfordringer

Heidi Tessand, psykologspesialist

G: Å skape og vedlikeholde en god postatmosfære - er det mulig?

Anne Berit Eie Torbjørnsen, psykiatrisk sykepleier, Sola DPS; Jon Vidar Strømstad, psykiatrisk sykepleier, Sola DPS

H: Ettertanke - om et liv som terapeut

Marit Råbu, psykologspesialist/ Førsteamanuensis, UiO

I: Bålmaster – leirbålsterapi for trengende hjelpere

Per Isdal, psykologspesialist; leder av Alternativ til Vold, Stavanger
* Dette seminaret vil skje i Mosvannsparken*

J: Mobbing: psykologiske mekanismer og tiltak

Pål Roland, dosent, Nasjonalt senter for læringsmiljø og atferdsforskning, Universitetet i Stavanger

K: Rusmisbrukende mødre og deres barn: risiko og beskyttelse

Ulrika Håkansson, psykolog, Phd.

L: Lederseminar

Ledelse i en helsetjeneste i endring

Bjørn Guldvog, Helsedirektør, Helsedirektoratet

M: Fra forvirring og kamp til indre samarbeid.

Inger Eggen, erfaringsformidler; Ingunn Holbæk, psykologspesialist og daglig leder, Modum Bad

N: Fragmented Intimacy

Peter Adams, Associate Director, Centre for Addiction Research (CFAR), University of Auckland

- 09:00 **Kulturinnslag**
- 09:05 **Åpningshilsen**
- 09:15 **State of the Science - on Borderline Personality Disorder in young people**
Carla Sharp, PhD., Professor and Director of Clinical Training, University of Houston
- 09:50 **Making sense of what we feel - emotions, trauma and psychopathology**
Leslie Greenberg, Ph.D., C.Psych., Distinguished Research Professor Emeritus of Psychology, York University, Toronto
- 10:40 **Pause**
- 11:00 **Seksuelle overgrep: Forekomst, fortelse, og prediktorer for forskjeller i langtidssymptomatologi**
Iris Mulders Steine, psykolog/Phd stipendiat, Universitetet i Bergen
- 11:30 **En plass i samfunnet? Fattigdom, utenforskap og psykisk helse**
Tormod Bøe, forsker II/postdoktor; RKBU Vest/ Uni Research Helse
- 12:00 **Lunsj**
- 13:00 **Miniseminarer**
- 14:25 **Pause**
- 14:45 **Kulturinnslag**
- 14:55 **Psychosis and the immune system**
Oliver Howes, BM BCh MA MRCPsych PhD DM, Professor of Molecular Psychiatry, Imperial College, London
- 15:30 **Pause**

- 15:45 **PLENUM 1:**
"With a little help from my friends"; Hva gjør at folk blir bra etter psykose?
Jone Bjørnstad, psykolog, PhD kandidat
- Korleis ligg vi an? Klinisk tilbakemelding i behandlingsprosessar**
Christian Moltu, psykologspesialist, Phd.; fagsjef, Helse Førde
- Differensialdiagnostiske utfordringer ved psykose og traumelidelser**
Akiha Ottesen Berg, psykolog, PhD, Oslo Universitetssykehus; Universitetet i Oslo, NORMENT
- 15:45 **PLENUM 2:**
Erfaringskonsulent - alibi eller endringsagent? Solveig Bartun Rob, erfaringskonsulent, Kronstad DPS.
- Traumebevisst omsorg** May Bente Hagen, psykiatrisk sykepleier, master i helse- og sosialfag og fagbokforfatter
- Den gode miljøterapeuten**
Ole Greger Lillevik, første lektor, UiT Narvik; spesialkonsulent, RVTS Nord
- 17:15 **Slutt**

- 13:00 **Miniseminarer**
- A: Parent-child and family influences in an evolutionary perspective**
Jay Belsky, PhD., Robert M. and Natalie Reid Dorn Professor of Human Development, University of California
- B: Emotion Focused Therapy in Clinical Practice**
Leslie Greenberg, Ph.D., C.Psych., Distinguished Research Professor Emeritus of Psychology, York University, Toronto
- E: Mentalization-based approach to Borderline Personality Disorder**
Carla Sharp, PhD., Professor and Director of Clinical Training, University of Houston
- F: Implemetering av kunnskapsbasert behandling av PTSD hos voksne**
Harald Bækkelund, psykologspesialist/stipendiat, Modum Bad og NKVTS
- G: How does schizophrenia develop?**
Oliver Howes, BM BCh MA MRCPsych PhD DM, Professor of Molecular Psychiatry, Imperial College, London
- H: Miljøterapeutisk arbeid, traumebevissthet og emosjonell regulering**
Ole Greger Lillevik, første lektor, UiT Narvik; spesialkonsulent, RVTS Nord

- I: Bryt voldsarven** Randi Mossefinn, klinisk barnevernspedagog/ familieterapeut, Alternativ til Vold; Elise Søreide, klinisk sosionom / familieterapeut, Alternativ til Vold
- J: Måltidsforstyrrelser. Roter vi det til med mat?**
Per Johan Isdahl, sosial og klinisk psykolog
- K: Traume- og tilknytningsfokusert EMDR - behandling for de yngste barna, alder 0-6 år.** Gunhild Odland, spesialist i klinisk pedagogikk, Helse Fonna; Sissel Øritsland, overlege, Helse Fonna
- L: Lederseminar: Norsk lederkultur**
Berit Sund, Phd, førsteamanuensis Norges handelshøyskole
- M: Tilbake til nåtid – psykoedukasjon for kompleks PTSD i grupper**
Kari Hafstad, psykiatrisk sykepleier, Modum Bad; Jørgen Rygh, psykiater, Modum Bad
- N: We can work it out. Recovery og inkludering i skole og arbeid.**
Jone Bjørnstad, psykolog, Phd. kandidat; Wenche ten Velden Hegelstad, Phd, psykologspesialist

14:25 **Pause**

Fredag
10. nov.

Fagseminar

- 09:00 **Kulturinnslag**
- 09:05 **Åpningshilsen**
- 09:10 **Presentasjon av Schizofrenidagene 2018**
Ivar Elvik, psykologspesialist; faglig leder for Schizofrenidagene 2018
- 09:20 **Differential Susceptibility to Environmental Influences: Beyond Risk and Resilience**
Jay Belsky, PhD., Robert M. and Natalie Reid Dorn Professor of Human Development, University of California
- 10:05 **Roundtable: Traume, fortidens framtid**
Atle Dyregrov
Harald Bækkelund
Målfrid J. Frahm Jensen
Akiah Ottesen Berg
Dag Øystein Nordanger
Kristin Aalen
- 10:50 **Pause**
- 11:05 **The Power of Love**
Ruth Marie Donovan, sykepleier, pårørende og høgskolelektor, Høgskulen på Vestlandet
- 11:25 **Er nåtiden trygg nok? Dissosiative lidelser og pågående overgrep**
Marianne Klouman, psykologspesialist; leder for Traumepoliklinikken, Modum Bad
- 12:00 **Lunsj**
- 12:55 **Prisutdeling Gerd-Ragna Bloch Thorsens stipend**
- 13:00 **Hidden wounds: inflammatory links between childhood trauma and psychopathology**
Andrea Danese, MD PhD, Consultant Psychiatrist, Maudsley Hospital, London
- 13:45 **Pause**
- 14:00 **Forfattersamtale: Røtter og skudd**
Carl Frode Tiller i samtale med Jone Schanche Olsen
- 15:00 **Gerd-Ragna Bloch Thorsens Minneforelesning: Sorg, mestring og styrke.** Atle Dyregrov, Dr. philos., psykologspesialist, sakkyndig
- 15:30 **Vel hjem**

Med forbehold om endringer

Schizofreni - til å leve med

Schizofreni er en psykoselidelse som innebærer både smerte og fortvilelse i perioder hvor psykosene dominerer.

Med «Schizofreni – til å leve med» ønsker vi å vise at livet med lidelsen også innebærer verdifulle livserfaringer og håp.

Dawn Elizabeth Peleikis | Sivje Cathrine Felldal
1. utgave 2017 | 9788205503823

gyldendal.no/akademisk

PSYKISK HELSE KONFERANSE
**SCHIZOFRENIDAGENE
I STAVANGER**

Grønn og non-profit

I konferanseuken bruker vi Svanemerkede hotell, trykker på resirkulert papir, serverer kortreist mat, bestiller miljøtaxi, bruker digital app og vår samarbeidspartner Stavanger Forum er sertifisert Miljøfyrtårn. I tillegg er vi opptatt av at vi er en non-profit konferanse. Du som besøker oss skal vite at din deltageravgift går uavkortet til gjennomføring av konferansen fra år til år, og ikke til privat fortjeneste.

Forfattersamtale

Forfatter Carl Frode Tiller møter psykiater Jone Schanche Olsen til en samtale om menneskers røtter og skudd, med utgangspunkt i Tillers forfatterskap. Tiller, som har vunnet Bragepris, EUs litteraturpris og Tarjei Vesaas Debutantpris, er mest kjent for sin Innsirkling-trilogi, og er utgitt i en rekke land. Han kommer med ny bok i høst.

Røtter og skudd

Carl Frode Tiller i samtale med Jone Schanche Olsen
Fredag 10. november kl 14.00-15.00 i Stavanger Forum

Spesialseminar 1:

The psychopathology and treatment of PTSD

Edna Foa, PhD.,

Professor of Clinical Psychology in Psychiatry, University of Pennsylvania

**Mandag 6. november
kl 9 - kl 15 i Stavanger
Forum.**

Deltakeravgift: kr 2200 inkl. lunsj
Seminarer foregår på engelsk

I dette spesialseminaret vil Edna Foa diskutere PTSD-diagnoser, se på prevalens av traumer og PTSD og dets tilhørende kostnader for den enkelte men også i et samfunnsperspektiv. Hun vil diskutere effekten av CBT programmer for PTSD, da med vekt på Prolonged Exposure. Vi vil få en gjennomgang av hvordan vi kan bruke Prolonged Exposure i vårt kliniske arbeid. Begrepe efficacy og effectiveness av CBT og PTSD vil stå sentralt denne dagen – og dermed gjøre dette spesialseminaret særskilt aktuelt for klinikere, men også klinikkledere.

Spesialseminar 2:

Recovery i praksis; person -orientert tilnærming i psykisk helse Torben Schjødt,

spesialpsykiolog i psykiatri, og spesialist og supervisor i psykoterapi; og **Brendan McCormack,** Head of Department of Nursing, Queen Mary University, Edinburgh

**Mandag 6. november
kl 9 - kl 1530 i Stavanger
Forum**

Deltakeravgift: kr 1750
inkl. lunsj

Program:

- Å møte pasienten der han er. Hva skal til og hvilke utfordringer står hjelperne overfor?
- What does it mean to work person-centered?
- Recovery som filosofi- hva skjer med praksis? Erfaringer fra Sandnes kommune
- Oppsummering og avslutning

Spesialseminar 3:

Rethinking the emotional brain

Joseph LeDoux,

Professor of Science, Director of Emotional Brain Institute, New York University

**Tirsdag 7. november kl 10 - kl 14
i Stavanger Forum**

Deltakeravgift: kr 1950 inkl. lunsj
Seminarer foregår på engelsk

I dette seminarer vil Joseph LeDoux argumentere for et paradigmeskifte innenfor viktige fenomener i studier av følelser – de følelsene som reflekterer funksjon og er knyttet til overlevelse, og som deles av mennesker og dyr. I sitt arbeid rundt Rethinking the emotional brain, snakker LeDoux om the survival circuit concept. Tilnærmingen skifter fokus fra hvordan menneskenes bevisste følelser også er tilstede hos andre dyr, til hvilke korresponderende funksjoner og overlevelseskretser representert hos disse vi finner igjen hos mennesker.

Overlevelseskretsfunksjoner kan ikke ses i en direkte årsakssammenheng med emosjonelle følelser, men kan helt klart bidra til disse, i hvert fall indirekte. The survival circuit concept integrerer ideer omkring emosjoner, motivasjon, forsterkning og arousal i innsatsen for å forstå hvordan organismer overlever og trives ved å oppdage og svare på utfordringer og muligheter i det daglige livet.

Spesialseminar 4:

Reflections on childhood, trauma and society

Bruce D. Perry

MD, PhD., the Child Trauma Academy, US

**Tirsdag 7. november kl 9 - kl 15 i
Stavanger Forum**

Deltakeravgift: kr 2200 inkl. lunsj

Seminarer foregår på engelsk

“Relationships are the agents of change and the most powerful therapy is human love”

In this seminar, Dr Bruce D. Perry will draw on his years of clinical research and practice, which has focused on high-risk children. This work has examined the cognitive, behavioral, emotional, social, and physiological effects of neglect and trauma in children, adolescents and adults. This work has been instrumental in describing how childhood experiences, including neglect and traumatic stress, change the biology of the brain – and, thereby, the health of the child. He will also be illustrating how evolutionary factors in human development come together and clash with our modern societies, and what challenges and opportunities we are faced with in preventing and treating child trauma.

Spesialseminar 5:

10års jubileumsseminar for KORFOR

Jørg Mørland, Pål Kraft, Kahryn Hughes, Peter J. Adams, Egon Hagen, Helge Waal, Johan Edman, Fanny Duckert, Anne Schanche Selbekk, Sverre Nesvåg, m.fl.

**Tirsdag 7. november kl 10 - kl 17 i
Stavanger Forum**

Deltakeravgift: kr 1950 inkl. lunsj
Seminarer foregår på engelsk.

Deconstructing and reconstructing the biopsychosocial understanding of addiction

I dag er de fleste utdannings- og forskningsmiljø ensidig orientert mot nevrobiologiske, psykologiske eller sosiale forståelsesmodeller, selv om mange miljø vil hevde at de har en «biopsykososial» forståelse av avhengighet. I dette seminarer er målet å ta den «biopsykososiale» forståelsen på alvor, ved først å plukke den fra hverandre og så prøve å sette den sammen igjen. Det er en teoretisk øvelse som kan bli både lærerik og viktig for utviklingen av en agenda for forskning på avhengighet.

SKOLEDAG

**Egen psykisk helse dag for elever
i den videregående skole**
Mandag 6. november, Stavanger Forum

SMÅBARNSDAGEN:
HVA ER DET MED DEN UNGEN?

Kompetansehevingkurs for pedagogisk personell
i barnehager, SFO-ansatte, helsesøstre,
barneansvarlige, miljø- arbeidere og studenter.
Mandag 6. november, Stavanger Forum

MESSE FOR VERDIGHET

og i solidaritet med alle som er berørt av vold og
seksuelle overgrep. Stavanger Domkirke,
onsdag 8. november

FORESTILLING FOR BARN "FRA STØRST TIL MINST"

Karin Moe Hennie
Lørdag 4. november, Stavanger kulturhus

MYLDREKVELD

Torsdag 9. november kl 20
Hall Toll, Stavanger

PUBLIKUMSFOREDRA OG DEBATTER

VITENFABRIKKEN
JERMUSEET

i PsykOpps lokaler, KåKå Sting Nere, Stavanger
Forum, Sølvberget Stavanger og Vitenfabrikken

GODKJENNINGER

Se www.schizofrenidagene.no

Morten Joachim

Fire begravelser og ett bryllup Fagseminar
Onsdag 8. november kl. 16.05 – kl 16.30

Joe leDoux og Colin Dempsey fra Amygdaloids

Spiller på KåKå, Onsdag 8. november kl 21.30

Stemmene i hodet på KåKå

Stemmene i hodet – er de blitt synlige nå?
Tirsdag 7. november kl 19

Priser for fagkonferansen

Fagseminar 3 dager (inkl. miniseminar):

Før 15.03.17:	kr 4 700,-
Før 15.05.17:	kr 4 850,-
Før 25.08.17:	kr 5 000,-
Før 15.10.17:	kr 5 500,-
Deretter:	kr 6 000,-

Enkelt dager:

Før 15.08.17 kr 2 300,- per dag deretter kr 2 500 per dag.

Øvrige priser og påmelding:

www.schizofrenidagene.no Bindende påmelding.
Avbestillingsgebyr kr 800. Omfaktureringsgebyr kr 200.
Avbestillinger etter 01.10.17 refunderes ikke.

Rabatterte priser for brukerorganisasjoner og
heltidsstudenter: se www.schizofrenidagene.no
Finn aktuelle konferansehotell på schizofrenidagene.no

Programmet du holder i hånden er trykket på miljøvennlig
Multioffset® trefritt
ubestørke papir

SCHIZOFRENIDAGENE 2017 arrangeres av
Stavanger Universitetssjkehus Divisjon psykisk
helse og Stiftelsen Psykiatrisk Opplysning i nært
samarbeid med Norsk Psykiatrisk Forening, Ro-
galand A-senter, RKBV Vest, BarnsBeste, Stavan-
ger kommune, Nasjonalt kompetansesenter for
psykisk helse- arbeid (NAPHA), TIPS Stavanger,
Mental Helse Ungdom, Universitetet i Stavanger,
Sola DPS, MentalHelse SørVest, KORFOR (Regi-
onalt kompetansesenter for rusmiddelforkning i
HelseVest)

Spill Film
Erfaring Undervisning
Historier Mestring
Dokumentar PsykOpp
Barn Fag

Hertervig
Forlag

hertervigforlag.no